**Ceza Bölümü 2009/2 E., 2009/2 K.**

- 2247 S. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAK... [ Madde 27 ]
- 2803 S. JANDARMA TEŞKİLAT, GÖREV VE YETKİLERİ KANUNU [ Madde 7 ]
- 2803 S. JANDARMA TEŞKİLAT, GÖREV VE YETKİLERİ KANUNU [ Madde 15 ]

**"İçtihat Metni"**

Maden İlçe Jandarma Komutanlığı emrinde görevli sanık Uz. J. Çvş. S.G.'nun, 2006 yılı içersinde, karakola bağlı Tekevler Jandarma Yol Arama Noktasında değişik zamanlarda arama ve kontrol görevi yaptığı, Yumakgil Şirketine ait tankerlerin de bu noktadan geçiş yaptığı bu nedenle yakınan ile tanışan sanığın özel aracı ile yakınana ait benzin istasyonuna giderek aracına yakıt aldığı ve ücretini ödemediği, Lalezar Çiçekçilikten yakınanın ismini vererek 165 YTL değerinde çiçek aldığı ve ücreti ödemediği, ücretin yakınan tarafından ödendiği böylece, sanığın görevi kötüye kullanmak suçunu işlediği ileri sürülerek, eylemine uyan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 257/3. maddesi uyarınca cezalandırılması istemiyle Elazığ Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 5.3.2008 gün ve E:2008/944, K:2008/433 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

ELAZIĞ 1. ASLİYE CEZA MAHKEMESİ: 13.3.2008 gün ve E:2008/181, K:2008/222 sayıyla; yüklenen eylemin askerlik hizmet ve görevleri nedeniyle işlendiği, bu nedenle sanığı yargılama görevinin askeri yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, 8. Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

8. KOLORDU KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 16.9.2008 gün ve E:2008/1019, K:2008/698 sayıyla; sanığa yüklenen suçun jandarmanın askeri hizmetine ilişkin olarak işlenmemiş, aksine mülki görevi ile ilgili ve bu görevden kaynaklanan nüfuzun kullanılması suretiyle işlenmiş olabileceği, suçun askeri mahalde veya asker kişiye karşı işlenmemiş olması nedeniyle, yargılama görevinin adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın temyiz edilmeyerek kesinleşmesi üzerine, dava dosyası, aynı Mahkemece, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler; Rıdvan ALTUN, Sezai AKBULUT, Ramazan ÖZKEPİR, Hasan DENGİZ, Bilgin AK, İrfan YILMAZLAR'ın, katılımlarıyla yapılan 02.02.2009 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME:Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmediği, adli ve askeri yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu anlaşıldığından, esasın incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ : Raportör-Hakim G. Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı İlknur ALTUNTAŞ'ın adli yargı, Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Namık ÖZTÜRK'ün davanın çözümünün adli yargı yerinin görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

353 Sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmektedir.

"Askeri suç" ise öğretide ve uygulamada:

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalaa edilmektedir.

Ancak, sanık Jandarma Personeli olduğuna göre, Jandarmanın hangi nitelikteki görevler ile görevlendirildiğine ilişkin yasal düzenlemenin göz önünde tutulması, suça konu olayın meydana geldiği sırada yerine getirilmekte olan görevin, Yasa'da belirtilen görevlerden hangisine uygun olduğunun incelenmesi, görevli yargı yerinin buna göre belirlenmesi gerekmektedir.

2803 sayılı Jandarma Teşkilat Görev Ve Yetkileri Kanunu'nun 7. maddesinde, Jandarmanın sorumluluk alanlarında genel olarak görevleri:

Mülki görevleri;

Emniyet ve asayiş ile kamu düzenini sağlamak, korumak ve kollamak, kaçakçılığı

men, takip ve tahkik etmek, suç işlenmesini önlemek için gerekli tedbirleri almak ve uygulamak, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin dış korunmalarını yapmak,

Adli görevleri;

İşlenmiş suçlarla ilgili olarak kanunlarda belirtilen işlemleri yapmak ve bunlara ilişkin

adli hizmetleri yerine getirmek,

Askeri görevleri;

Askeri kanun ve nizamların gereği görevlerle Genelkurmay Başkanlığı'nca verilen

görevleri yapmak,

Diğer görevleri;

Yukarıda belirtilen görevler dışında kalan ve diğer kanun ve nizam hükümlerinin icrası ile

bunlara dayalı emir ve kararlarla Jandarmaya verilen görevleri yapmak, şeklinde sayılmıştır.

Jandarma Teşkilatı Görev Ve Yetkileri Yönetmeliğinin, mülki görevin esasları ve başlıca mülki görevleri 45-80; adli görevin esasları 81-130; askeri görevleri ise 131-141. maddelerinde düzenlenmiş ve açıklanmıştır. Bu hükümlere göre, yol kontrol ve arama noktasında yapılan görev jandarmanın mülki görevleri arasındadır.

Dosyanın incelenmesinden, Maden İlçe Jandarma Komutanlığı'nın, 17.5.2006 gün ve 6621-816-66/2392 nolu yazısından, sanığın olay tarihinde, yol kontrol ve arama noktasında görevli olduğu sırada, yakıt tankerlerinin kontrollerini yapmaya, belgeleri usulüne uygun olanların geçiş yapmalarına izin vermeye yetkili olduğunun bildirildiği anlaşıldığından, sanığa yüklenen eylemin nitelendirilmesinin "görevi kötüye kullanmak" veya "memuriyet nüfuzunun sair suretle kötüye kullanılması" şeklinde oluşması hallerinde, J. Uzm. Çvş. olan sanığın ifa ettiği görevin askerlik görevi ile bir ilgisinin olmadığı sonucuna varılmıştır.

2803 sayılı Kanun'un 15 ve Yönetmeliğin 186. maddelerine göre jandarma personelinin ancak askeri hizmete ilişkin eylemlerinden dolayı askeri yargıya tabi bulundukları kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, asker kişi sanığın askeri hizmete ilişkin olmayan görevleri sırasında işlediği ileri sürülen suç nedeniyle hakkında açılan kamu davasının adli yargı yerinde görülmesi ve Elazığ 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

SONUÇ : Davanın çözümünde ADLİ YARGI yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Elazığ 1.Asliye Ceza Mahkemesi'nin 13.3.2008 gün ve E:2008/181, K:2008/222 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 02.02.2009 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.